

Pismo Związku Polaków w Rumunii

Polonus

6 (317) 2023

Revista Uniunii Polonezilor din România

Dzień Dziecka

Międzynarodowy Dzień Dziecka to jedna z wyjątkowych dat w kalendarzu. To święto wszystkich tych, którzy są lub też czują się jeszcze dziećmi.

Dzień Dziecka obchodzi się niemal w każdym kraju na świecie. Nie zawsze jednak w ten sam sposób i w tym samym dniu. Dzień Dziecka w Polsce i w Rumunii obchodzony jest 1 czerwca. W formie znanej nam dzisiaj ma swoje początki już w 1925 r., kiedy to w Genewie odbyła się Światowa Konferencja na Rzecz Dobra Dzieci. Jednak oficjalnie Międzynarodowy Dzień Dziecka ustanowiono 20 listopada 1954 r. decyzją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych. Święto miało na celu rozpowszechniać prawa dziecka zawarte w Karcie Narodów Zjednoczonych, jednocześnie propagując idee na rzecz ich rozwoju.

Święto to ma ciepły, rodzinny charakter. W Polsce w tym dniu zamiast lekcji odbywają się różne konkursy, festyny, zabawy na świeżym powietrzu i spektakle. W Rumunii od kilku lat jest dniem wolnym od pracy, aby rodzice mogli go spędzić ze swoimi dziećmi. Bo to właśnie wspólnie spędzony czas stanowi największą wartość tego wyjątkowego dnia.

Ziua Copilului

Ziua Internațională a Copilului este una dintre datele speciale din calendar. Este sărbătoarea tuturor celor care sunt sau încă se simt copii.

Ziua Copilului este sărbătorită în aproape toate țările din lume. Cu toate acestea, nu este sărbătorită întotdeauna în același mod și în aceeași zi. În Polonia și România, Ziua Copilului este sărbătorită pe data de 1 iunie. În forma pe care o cunoaștem astăzi, aceasta își are originile încă din 1925, când a avut loc la Geneva, Conferința Mondială pentru Bunăstarea Copiilor. Cu toate acestea, Ziua Internațională a Copilului a fost instituită oficial pe data de 20 noiembrie 1954, printr-o decizie a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite. Sărbătoarea a avut ca scop popularizarea drepturilor copilului, aşa cum sunt consacrate în Carta Organizației Națiunilor Unite, promovând în același timp ideea de dezvoltare a acestora.

Sărbătoarea are un caracter familial și cald. În Polonia, în această zi, în loc de lecții, se organizează diverse concursuri, festivaluri, jocuri în aer liber și spectacole. În România, de câțiva ani este zi liberă legal pentru ca părinții să o petreacă alături de copiii lor, deoarece timpul petrecut împreună este cel care reprezintă cea mai mare valoare a acestei zile speciale.

Dzieci uwielbiają swoje święto. Zwyczajowo otrzymują tego dnia drobne prezenty, mające wywołać uśmiech na ich twarzach. A wszystko po to, by uczcić najpiękniejszy i najbardziej beztroski czas w życiu każdego człowieka.

Związek Polaków w Rumunii corocznie organizuje wielką imprezę specjalnie dla najmłodszych z okazji Dnia Dziecka, by sprawić im jak największą radość. Jak co roku więc 1 czerwca do Domu Polskiego w Nowym Sołońcu przyjechali uczniowie ze szkół z nauczaniem języka polskiego z Pojany Mikuli, Kaczyki, Nowego Sołońca, Moary, Seretu, Bainet, Păltinoasy, Gura Humorului i Suczawy oraz uczniowie Szkoły Podstawowej w Părteștii de Sus. Ponad pięćset dzieci świętowało, bawiąc się z klaunem Bobo i bajkowymi bohaterami: księżniczkami, Sponge Bobem czy minionkami, malowali twarze, bawili się na dmuchanej zjeżdżalni, rysowali i uczestniczyli w różnych konkursach. Każda szkoła przygotowała także program artystyczny – były więc śpiewy i układy taneczne, a także popisy solowe.

Był to barwny dzień, pełen radości. Nauczyciele, rodzice, dziadkowie mogli razem z najmłodszymi poczuć się jak w dzieciństwie – najpiękniejszym okresem życia każdego z nas. Dziękujemy wszystkim nauczycielom, wychowawcom za pomoc w organizacji tej wyjątkowej imprezy dla dzieci.

Przez cały dzień dzieciom towarzyszył gospodarz – prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher wraz z małżonką Victorią Longher, a także ks. dr Stanisław Jan Kucharek, kapelan Polaków z diecezji Jassy i proboszcz w Nowym Sołońcu, który przed wspólną zabawą odprawił w miejscowości kościele Mszę św. dla dzieci i w ich intencji.

Sponsorem imprezy była firma Maspex Romania. Korzystając z okazji Związek Polaków w Rumunii z prezesem i posłem Gerwazym Longherem na czele, pragnie podziękować za oferowane nam co roku wsparcie, które sprawia sprawia, że Dzień Dziecka staje się smaczniejszy i słodszy.

Tekst i zdjęcia | Text și foto: Stefania Carmen Dorosceac

Copiii iubesc această zi. Se obișnuiește ca în această zi să primească mici cadouri pentru a le aduce un zâmbet pe față. Și toate acestea pentru a sărbători cea mai frumoasă și lipsită de griji perioadă din viața oricărui om.

Uniunea Polonezilor din România organizează anual, cu ocazia Zilei Copilului, un mare eveniment special pentru cei mai mici, pentru a-i face cât mai fericiți. Astfel, pe 1 iunie, la Dom Polski din Solonețu Nou au sosit elevi ai școlilor în care se predă limba polonă maternă din: Poiana Micului, Cacica, Solonețu Nou, Moara, Siret, Bainet, Păltinoasa, Gura Humorului și Suceava, precum și elevi ai Școlii Gimnaziale din Părteștii de Sus. Peste cinci sute de copii au sărbătorit jucându-se cu clovnul Bobo și cu personaje de basm: prințese, Sponge Bob sau minioni, s-au pictat pe față, s-au jucat pe un tobogan gonflabil, au desenat și au participat la diverse concursuri. De asemenea, fiecare școală a pregătit un program artistic – astfel că au avut loc spectacole de canto și dans, dar și interpretări solo.

A fost o zi plină de culoare și de bucurie. Profesorii, părinții și bunicii au putut, alături de cei mici, să se simtă ca în copilărie – cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia. Dorim să mulțumim tuturor profesorilor, educatorilor pentru ajutorul acordat în organizarea acestui eveniment special pentru copii.

Pe tot parcursul zilei, copiii au fost însorțiți de gazda lor, președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher și soția sa, Victoria Longher, precum și de pr. dr. Stanislav Ioan Cucharec, capelanul polonezilor din dieceza de Iași și paroh la Solonețu Nou, care, înainte de distracție, a celebrat o Sfântă Liturghie dedicată copiilor.

Evenimentul a fost sponsorizat de firma Maspex Romania. Cu această ocazie, Uniunea Polonezilor din România, în frunte cu președintele său, deputatul Ghervazen Longher, dorește să vă mulțumească pentru sprijinul pe care ni-l oferiți în fiecare an. Datorită acestui ajutor Ziua Copilului este mereu mai gustoasă și mai dulce.

DIN VIAȚA DECANATULUI DE BUCOVINA

Hram la Solonețu Nou

În data de 28 mai a.c., comunitatea romano-catolică din Solonețu Nou a sărbătorit hramul bisericii „Coborârea Duhului Sfânt”.

Celebrările hramului au început la ora 9:00 cu Sfânta Liturghie greco-catolică în limba ucraineană celebrată de pr. Nicolae Nicolaișen și pr. Ionuț Ursuleac, la ora 10:00 Sfânta Liturghie în limba polonă oficială de pr. Alin Cătălin Butnaru, parohul comunității din Poiana Micului. Liturghia solemnă a început la ora 11:30 și a fost prezidată de pr. Grigore Duma, preot pensionar la parohia „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din Botoșani împreună cu preoții din decanatul de Bucovina. Cuvântul de învățătură a fost rostit de pr. Ghitiu Daniel, paroh la biserică „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din Gioseni, care a vorbit credincioșilor despre misterul Duhului Sfânt, despre cum noi, credincioșii, ne întrebăm ce rol are Duhul Sfânt în viața noastră deoarece nu îl cunoaștem atât de bine pe Duhul Sfânt precum îl cunoaștem pe Dumnezeu Tatăl sau Dumnezeu Fiul. Și că trebuie să înțelegem, că în lumea asta, plină

Z ŻYCIA DEKANATU BUKOWIŃSKIEGO

Odpust w Nowym Sołociu

28 maja br. parafianie z Nowego Sołońca świętowali odpust w swoim kościele pw. Zesłania Ducha Świętego.

Uroczystości rozpoczęły się o godz. 9:00 grekokatolicka Msza św. w języku ukraińskim, odprawiona przez ks. Nicolae Nicolaișena i ks. Ionuța Ursuleaka, a następnie o godz. 10:00 liturgię w języku polskim odprawił ks. Alin Cătălin Butnaru, proboszcz w Pojanie Mikuli. Uroczystej sumie o godzinie 11:30 z udziałem duchownych z całego dekanatu bukowińskiego przewodniczył ks. prałat Grigore Duma, ksiądz emeryt w parafii pw. Narodzin św. Jana Chrzciciela w Botoszanach. Kazanie wygłosił ks. Daniel Ghitiu, proboszcz w kościele pw. Narodzin św. Jana Chrzciciela w Gioseni, który mówił do wiernych o tajemnicy Ducha Świętego, o tym, jak my, wierni zastanawiamy się, jaką rolę ma Duch Święty w naszym życiu, ponieważ nie znamy Ducha Świętego tak dobrze, jak znamy Boga Ojca czy Boga Syna. I że musimy zrozumieć, że w tym święcie, pełnym zamieszania i fałszu, Duch Święty jest Prawdą i Miłością.

de confuzie și falsitate, Duhul Sfânt este Adevărul și Iubirea.

Un moment special l-a constituit dezvelirea plăcii în memoria pr. Cazimir Cotolevici, care a fost amplasată la intrarea în biserică.

Printre credincioșii din Solonețu Nou și din parohiile învecinate au participat și președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher împreună cu soția, Victoria Longher.

Szczególnym momentem podczas liturgii było odsłonięcie w przedsionku kościoła tablicy poświęconej ks. Kazimierzowi Kotylewiczowi.

Wśród wiernych z Nowego Sołońca i sąsiednich parafii był także prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher z żoną Victorią Longher.

Tekst i zdjecia | text și foto: Stefania Carmen Dorosceac

Hram la Gura Humorului

În acest an, pe 4 iunie Biserica romano-catolică a celebrat solemnitatea Preasfintei Treimi. În această sărbătoare Biserica ne invită să sărbătorim cel mai mare mister al credinței noastre, izvorul a toate și la care totul trebuie să se întoarcă: Sfânta Treime, Dumnezeul unic în ființă și întreit în persoane. În solemnitatea Sfintei Treimi îl preamărim pe Dumnezeu nu doar pentru lucrarea sa minunată săvârșită în univers, dar pentru ceea ce este Dumnezeu, pentru frumusețea și bunătatea ființei sale din care se răsfrângă în lume lucrarea sa creatoare, răscumpărătoare și sfînțitoare. Preasfânta Treime se află în centrul credinței creștine.

Tot în această solemnitate comunitatea romano-catolică din Gura Humorului a sărbătorit hramul bisericii „Preasfânta Treime”. Celebrările au început la ora 10:00 cu Liturghia în limba polonă celebrată de pr. dr. Stanislav Ioan Cucharec, capelanul polonezilor din dieceza de Iași și paroh în Soloneț Nou, iar la ora 11:30 Liturghia solemnă, în limba română, concelebrată de către pr. Alois Farădi, decan de Bucovina, pr. Răzvan Mătășel, paroh în Gura Humorului, pr. greco-catolic Marius Chiriloae din Suceava și preoți din decanatul de Bucovina, cât și din dieceza de Iași. Predica a fost rostită de pr. Raymond-Tiberiu Iancu de la Colegiul Național Catolic „Sfântul Iosif” din Bacău.

În predica rostită, pr. dr. Stanislav Ioan Cucharec, în cadrul Sfintei Liturghii în limba polonă, a amintit

Odpust w Gura Humorului

W tym roku Kościół katolicki obchodził uroczystość Trójcy Przenajświętszej 4 czerwca. Tego dnia Kościół zaprasza wiernych do celebrowania największej tajemnicy naszej wiary, źródła i celu wszystkiego, którym jest Bóg w trzech osobach: Ojca, Syna i Ducha Świętego. W uroczystość Trójcy Przenajświętszej wysławiamy Boga nie tylko za Jego wspaniałe dzieło we wszechświecie, ale za to, czym jest, za piękno i dobroć Jego istoty, z której promieniuje na świat Jego twórcze, odkupieńcze i uświęcające dzieło. Trójca Przenajświętsza leży u podstaw wiary chrześcijańskiej.

W tej uroczystości katolicy z Gura Humorului świętują odpust w swojej parafii pw. Trójcy Przenajświętszej. Rozpoczęła go o godz. 10:00 Msza św. w języku polskim, którą odprawił ks. dr Stanisław Jan Kucharek, kapelan Polaków z diecezji Jassy i proboszcz w Nowym Sołońcu. Uroczystą sumę o 11:30 w języku rumuńskim celebrował dziekan Bukowiny ks. Alois Farădi z udziałem ks. Răzvana Mătășela, proboszcza w Gura Humorului, grekokatolickiego ks. Mariusa Chiriloae z Suczawy oraz księży z dekanatu bukowińskiego, a także z całej diecezji Jassy. Kazanie wygłosił ks. Raimond Tiberiu Iancude z Colegiul Național Catolic św. Józefa w Bakowie.

W swoim kazaniu ks. dr Stanisław Jan Kucharek przywołał postać św. Patryka, apostola i patrona Irlandii. Święty Patryk urodził się w IV w. w rzym-

despre sfântul Patriciu care este apostolul și patronul Irlandei. Sfântul Patriciu s-a născut în secolul al IV-lea în Britania romană, dar a fost capturat de irlandezi și ținut prizonier pe insulă vreme de șase ani. În acea perioadă s-a dedicat religiei, iar tradiția spune că a avut o revelație divină prin care Dumnezeu i-a cerut să-i creștineze pe irlandezi. După ce evadează din captivitate, revine în Irlanda în anul 432 și începe procesul de creștinare a irlandezilor, până atunci adepti ai politeismului. Episcop într-un ținut ostil religiei păgâne, dar apropiat practicilor agricole, sfântul Patriciu a căutat în natură un exemplu prin care nordicii să înțeleagă învățătura creștină despre Sfânta Treime. Modul în care noi cinstim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh – Sfânta Treime, singurul Dumnezeu, a fost asemănăt de către Sfântul Patriciu cu o plantă întâlnită mai la tot pasul în ținuturile nordice – trifoliul. Precum cele trei frunze ale trifoliului sunt unite și își trag seva din aceeași tulpină, la fel vorbim despre un singur Dumnezeu întreit în persoane.

La celebrări au luat parte președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher, credincioși din Gura Humorului și din parohiile învecinate.

Iuliana Agneșca Dascălu

Foto: Iuliana Agneșca Dascălu

skiej części Brytanii. W młodości uprowadzony został przez Irlandczyków i był więziony na wyspie przez sześć lat. W tym czasie poświęcił się religii, a tradycja mówi, że miał objawienie, w którym Bóg poprosił go o ochrzczanie Irlandczyków. Po ucieczce z niewoli powrócił do Irlandii około 432 r. i rozpoczął proces nawracania jej mieszkańców, będących dotąd wyznawcami politeizmu. Jako biskup we wrogim pogańskim kraju, ale rolniczym św. Patryk szukał w naturze inspiracji do tego, jak mieszkańcy północy mogą zrozumieć chrześcijańskie nauczanie o Trójcy Świętej. Sposób, w jaki czcimy Ojca, Syna i Ducha Świętego – Tróję Świętą, jedynego Boga, porównywał św. Patryk do rośliny występującej prawie wszędzie na północy – do koniczyny. Tak jak trzy liście koniczyny są zjednoczone i czerpią soki z tej samej łodygi, tak mówimy o jednym Bogu zjednoczonym w trzech osobach.

W uroczystościach odpustowych obok wiernych z Gura Humorului i z sąsiednich parafii udział wziął także prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher.

Tłum. Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Sărbătoarea Preasfântului Trup și Sânge al Domnului

Sărbătoarea Preasfântului Trup și Sânge a lui Cristos, denumită popular Trupul Domnului – este o sărbătoare pentru cinstirea lui Isus Cristos în Sfântul Sacrament, celebrată joia după octava Coborârii Duhului Sfânt. Este sărbătoare de poruncă. În Polonia este zi liberă legală.

Trupul Domnului este sărbătorit sub formă de procesiune care trece pe la patru altare. Procesiunea se oprește pe rând în fața a patru altare în dreptul căror se citesc fragmente din Evanghelie legate de tematica Euharistică. În procesiune este purtată monstranța cu Sfântul Sacrament, iar la final credincioșilor li se oferă binecuvântarea sacramentală.

Aceasta este o sărbătoare importantă și deosebită de festivă, care are o celebrare foarte colorată. Monstranța cu Preasfântul Sacrament purtată de preot sub un baldachin, credincioșii care duc stindarde, icoane speciale sau ale sfintilor, copiii care au făcut întâia împărășanie, fetițe care împrăștie petale de flori și altare frumos împodobite la montarea cărora

Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa

Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa, potocznie nazywana Bożym Ciałem, świętowana dla uczczenia Jezusa Chrystusa w Najświętszym Sakramencie, obchodzona jest w czwartek po oktawie Zesłania Ducha Świętego. Jest świętem nakazanym. W Polsce jest także dniem wolnym od pracy.

Boże Ciało obchodzone jest w formie procesji prowadzonej do czterech ołtarzy. Prosesja zatrzymuje się kolejno przy czterech ołtarzach, przy których czytane są związane tematycznie z Eucharystią fragmenty czterech Ewangelii. Procesyjnie przenoszona jest monstrancka z Najświętszym Sakramentem, a na zakończenie udzielane jest uroczyste błogosławieństwo sakralne.

To ważne i niezwykłe uroczyste święto mające bardzo barwną oprawę. Monstrancka z Najświętszym Sakramentem niesiona przez kapłana pod baldachimem, wierni niosący sztandary, feretrony czy wizerunki świętych, idące w procesji dzieci komu-

se implică anual credincioșii din toată parohia – sunt elemente indispensabile procesiunii Trupului Domnului. Adesea, tot traseul este împodobit cu arbori verzi, ramuri și flori. Deseori după procesiune credincioșii iau ramuri verzi de pe altar și le duc acasă – pentru a-i apăra de fulgere sau de grindină. Celebrarea are drept scop întărirea credinței tuturor, aşa cum spune imnul sărbătorii Preafăntului Trup și Sângere a lui Cristos „Preamăriți fără-ncetare” (Pange, lingua gloriosi), avându-l ca autor pe Toma de Aquino: „Ce e peste simt și minte Să ne dea-al credinței har”.

La fel ca în Polonia, și în România creștinii catolici celebrează această sărbătoare ieșind în procesiune cu Preafăntul Sacrament. În acest an sărbătoarea a avut loc pe 8 iunie. După Sfânta Liturghie preoții din parohiile catolice din localitățile unde trăiesc polonezi, însotiti de credincioși au ieșit în procesiune cu Preafăntul Sacrament. La Solonețu Nou, la procesiunea dedicată acestei sărbători a participat și președintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher împreună cu soția, Victoria Longher.

Iuliana Agnieszka Dascălu

nijne, dziewczynki sypiące kwiaty i pięknie przystrojone ołtarze, w których budowę corocznie zaangażowani są wierni z całej parafii – to nieodzowne elementy procesji Bożego Ciała. Nierzadko cała trasa przystrojona jest zielonymi drzewkami, gałęziami i kwiatami. Często po procesji wierni zabierają zielone gałązki z ołtarzy do swoich domów – mają ustrzec je przez piorunami czy gradem. Uroczystość służyć ma przede wszystkim umacnianiu wiary. Jak głosi hymn na Boże Ciało „Sław języku tajemnicę” autorstwa św. Tomasza z Akwinu: „Co dla zmysłów niepojęte, niech dopełni wiara w nas”.

Podobnie jak w Polsce, katolicy w Rumunii obchodzą to święto biorąc udział w procesji z Najświętszym Sakramentem. W tym roku uroczystość odbyła się 8 czerwca. Po mszy księży z katolickich parafii w miejscowościach zamieszkałych przez Polaków wraz z wiernymi odbyły procesje z Najświętszym Sakramentem. W procesji Bożego Ciała w Nowym Sołońcu uczestniczył prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher z żoną Victorią Longher.

Tłum. Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Źródło | Sursa: Facebook Parohia Poiana Micului

Fot. Ștefania Carmen Doroscean

Fot. Anton Maieric, Lăcrămioara Smolka

Sărbătoarea Copiilor

Sărbătoarea Copiilor are menirea de a le oferi participanților o zi de bucurie în centrul căreia să fie întâlnirea cu Isus, prietenul lor cel mai bun. Copii din parohiile fiecărui decanat au fost împreună, s-au rugat, s-au jucat, au cântat, au dansat împărtășind astfel bucuria de a fi copii ai lui Dumnezeu și prieteni ai lui Isus. Tema „Aleargă la Isus!” se inspiră din tema încredințată de Papa Francisc tinerilor din lumea întreagă: „Ridicându-se, Maria s-a dus în grabă” (Lc 1,39). Considerând că această temă a fost propusă tinerilor pentru un al doilea an consecutiv, și tema pentru Sărbătoarea Copiilor de anul acesta a continuat itinerarul propus anul trecut. Asemenea Fecioarei Maria, copiii sunt îndemnați să se îndrepte mereu către Isus.

În acest an, Sărbătoarea Copiilor în decanatul de Bucovina a avut loc pe 10 iunie, la biserică „Naștere Sfintei Fecioare Maria” din Siret. La acest eveniment au participat și copii din comunitățile poloneze din Bucovina însuși de preoții parohi.

Święto Dzieci

Święto Dzieci ma na celu ofiarowanie jego uczestnikom dnia pełnego radości z powodu spotkania z Jezusem, ich najlepszym przyjacielem. Dzieci ze wszystkich parafii z poszczególnych dekanatów zebrały się i wspólnie modliły się, bawiły, śpiewały, tańczyły i dzieliły ze sobą radość bycia dziećmi Bożymi i przyjaciółmi Jezusa. Hasło „Biegij do Jezusa!” jest inspirowane tematem przewodnim ogłoszonym przez papieża Franciszka młodym ludziom na całym świecie: „Maryja wybrała się i poszła z pośpiechem” (Łk 1,39). Biorąc pod uwagę, że ten temat został zaproponowany młodym ludziom drugi rok z rzędu, hasło tegorocznego Święta Dzieci również jest kontynuacją tematyki z ubiegłego roku. Podobnie jak Maryja Dziewica, dzieci powinny zwrać się zawsze do Jezusa.

W tym roku Święto Dzieci w dekanacie bukowińskim odbyło się 10 czerwca w kościele Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Serecie. W wydarzeniu wzięły udział także dzieci z polskich środowisk na Bukowinie wraz ze swoimi proboszczami.

Excelența Sa, Iosif Păuleț, episcopul diecezei de Iași a transmis următoarele copiilor prezenți la această sărbătoare: „Să alergați la Isus în orice moment din viața voastră! Alergați la el pentru a-i mulțumi, pentru a-l preamări, pentru a-l lăuda! Alergați la el pentru a-i cere să vă ferească de orice rău și să vă întărească în momentele mai grele! Alergați la el pentru a implora pacea pentru lumea întreagă! Alergați la el pentru a vă ruga pentru părinții, educatorii și binefăcătorii voștri! Să alergați la Isus acum, când sunteți copii, pentru ca, mai apoi, când veți crește, să nu vă îndepărtați niciodată de el! Noi, cei mari, dorim să învățăm de la voi și să alergăm la Isus în momentele de bucurie, în situațiile de încercare și, mai ales, atunci când suntem chemați să luăm decizii importante. Cât de mult s-ar schimba în bine lumea în care trăim dacă toți am alerga la Isus! Sfânta Fecioară Maria, care mereu s-a îndreptat spre fiul ei, Isus, să vă ocrotească și să reverse în inima voastră frumusețea sa! Sfântul Iosif, care a avut mereu grijă de Isus, să vă călăuzească pașii pe calea binelui! Vă îmbrățișez și vă binecuvântează din toată inima!“.

Iuliana Agnieszka Dascălu

Pe baza: <https://tinericonectati.ro/>

Jego Ekscelencja Iosif Păuleț, biskup diecezji Jassy, skierwał do dzieci obecnych na tej uroczystości następujące przesłanie: „Biegnijcie do Jezusa w każdej chwili waszego życia! Biegnijcie do Niego, aby Mu dziękować, aby Go wysławiać, aby Go wychwałać! Biegnijcie do Niego, aby prosić, by zachował was od wszelkiego zła i umacniał was w najtrudniejszych dla was chwilach! Biegnijcie do Niego, by błagać o pokój dla całego świata! Biegnijcie do Niego, aby modlić się za swoich rodziców, wychowawców i dobrotęńców! Biegnijcie do Jezusa teraz, gdy jesteście dziećmi, abyście później, gdy dorosniecie, nigdy się od Niego nie oddali! My, dorosli chcemy uczyć się od was i uciekać się do Jezusa w chwilach radości, w chwilach próby, a zwłaszcza wtedy, gdy jesteśmy zmuszeni do podejmowania ważnych decyzji. Jak bardzo świat, w którym żyjemy, zmieniłby się na lepsze, gdybyśmy wszyscy uciekali się do Jezusa! Niech Najświętsza Maryja Panna, która nieustannie zwracała się do swojego Syna Jezusa, chroni was i wlewa w wasze serca Jego piękno! Niech św. Józef, który zawsze opiekował się Jezusem, kieruje waszymi krokami na drodze dobra! Przytulam was i błogosławię z całego serca!“.

Tłum. Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Hram la Poiana Micului

Pe 21 iunie a avut loc hramul bisericii „Preașfânta Inimă a lui Isus” din Poiana Micului – aşa-numitei biserici vechi, construite la inițiativa părintelui Andrzej Zoles între 1887 și 1893.

Această sărbătoare se celebrează în vinerea de după octava solemnității Trupul și Sângerele Domnului, însă hramul bisericii are loc mereu duminica.

Liturghia în limba polonă a fost oficiată la ora 10:00, de către pr. dr. Stanislav Ioan Cucharec, capelanul polonezilor din dieceza de Iași și paroh în Soloneț Nou. La ora 11:30 a avut loc Liturghia solemnă a hramului care a fost celebrată de pr. decan Alois Farădi împreună cu pr. Alin Cătălin Butnaru, paroh în Poiana Micului, precum și preoți din dieceza de Iași.

La hramul bisericii din Poiana Micului a participat deputatul Ghervazen Longher, președintele Uniunii Polonezilor din România împreună cu soția sa, Victoria Longher, precum și credincioșii catolici din localitate și cei din comunitățile poloneze învecinate.

Tekst i zdjęcia | text și foto: Ștefania Carmen Doroscean

Źródło | Sursa: Facebook Surorile Dominicane

Odpust w Pojanie Mikuli

21 czerwca katolicy z Pojany Mikuli obchodzili odpust w parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa – w tak zwanym starym kościele, wybudowanym z inicjatywy ks. Andrzeja Zolesa w latach 1887-1893.

Uroczystość Serca Jezusowego przypada w piątek po oktawie Bożego Ciała, odpust zaś obchodzony jest zawsze w niedzielę.

Mszę św. w języku polskim o godz. 10:00 odprawił ks. dr Stanisław Jan Kucharek – kapelan Polaków z diecezji Jassy i proboszcz w Nowym Sołońcu. O 11:30 natomiast rozpoczęła się uroczysta suma, odprawiona przez dziekana Bukowiny ks. Aloisa Farądi z udziałem proboszcza w Pojanie Mikuli ks. Alina Cătălina Butnaru oraz duchownych z całej diecezji Jassy.

Obok parafian z Pojany Mikuli i wielu wiernych z sąsiednich miejscowości, w odpuscie uczestniczył także prezes Związku Polaków w Rumunii Gerwazy Longher z żoną Victorią Longher.

„Mała Pojana” w ostatnim czasie

„Mała Pojana” z Pojany Mikuli to jeden z dwóch (obok „Sołonczanki” z Nowego Sołońca) zespół ludowy działający przy Związk Polaków w Rumunii. Od wielu lat kieruje nim Agnieszka Polaczek. Zespół prezentuje przede wszystkim folklor polskich górali z Bukowiny, ale także polskie tańce narodowe, jak krakowiak, polonez czy kujawiak. Występuje zarówno w swoich góralskich strojach, jak i polskich strojach krakowskich czy szlacheckich.

Jego główną rolą jest zachować i przekazać kolejnym pokoleniom tańce, pieśni i obrzędy. Bardzo ważne jest także popularyzowanie swoich tradycji czy polskiego folkloru oraz reprezentowanie polskiej mniejszości mieszkającej w Rumunii i Związku Polaków w Rumunii. Stąd też oba zespoły wielokrotnie w ciągu roku prezentują się na różnych lokalnych i ogólnorumuńskich festiwalach i wydarzeniach i oczywiście uświetniają te organizowane przez Związek Polaków w Rumunii. Obecnie występujący skład „Małej Pojany” to przede wszystkim dzieci w wieku szkolnym, kolejne już pokolenie śpiewające i tańczące w zespole.

Zaraz po obchodach świąt majowych tradycyjnie organizowanych w Pojanie Mikuli, gdzie zespół wystąpił przed mieszkańcami Pojany Mikuli i gośćmi w roli gospodarza, 14 maja został zaproszony na Festiwal Interetniczny Conviețuiri. To organizowany od 27 lat przez suczawską filię Związku Ukraińców w Rumunii festiwal folklorystyczny odbywający się w miejscowościach zamieszkałych przez Ukraińców. W tym roku odbył się w Negostinie. Tradycyjnie już od wielu lat Polaków z Bukowiny reprezentuje na festiwalu „Mała Pojana”. W festiwalu udział wzięło ponad 400 artystów z trzynastu zespołów reprezentujących mniejszości ukraińską, polską, romską i ormiańską.

„Mała Pojana” în ultima perioadă

Ansamblul „Mała Pojana” din Poiana Micului este unul din cele două ansambluri populare (alături de „Sołonczanka” din Soloneț Nou) care activează în cadrul Uniunii Polonezilor din România. De mulți ani este coordonat de Agnesea Polacec. Înainte de toate, ansamblul prezintă folclorul muntenilor polonezi din Bucovina, dar și dansuri naționale poloneze, precum „Krakowiak”, „Polonez” sau „Kujawiak”. Evoluează atât în costumele sale muntești, cât și în costume poloneze cracoviene sau de nobil.

Rolul său principal este acela de a păstra și transmite următoarelor generații dansuri, cântece și datini. De asemenea, este foarte importantă și popularizarea tradițiilor sale sau a folclorului polonez, precum și reprezentarea minorității polone care locuiesc în România și a Uniunii Polonezilor din România. De aceea, ambele ansambluri participă de multe ori pe an la diferite festivaluri și evenimente locale sau naționale și bineînțeles înfrumusețează evenimentele organizate de Uniunea Polonezilor din România. Actuala componență a ansamblului „Mała Pojana” este formată în principal din elevi, noua generație care cântă și dansează în formăție.

Imediat după celebrarea sărbătorilor lunii mai, organizate tradițional în Poiana Micului unde ansamblul, ca și gazdă, a oferit un spectacol în fața locuitorilor din Poiana Micului și a oaspeților, pe 14 mai a fost invitat la Festivalul Interetnic „Conviețuiri”. Este un festival folcloric organizat de 27 de ani de către filiala din Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România, în localitățile în care trăiesc ucraineni. Anul acesta a avut loc la Negostina. Deja de mulți ani polonezii din Bucovina sunt reprezentați la acest eveniment de ansamblul „Mała Pojana”. La festival au participat peste 400 de artiști din treisprezece ansambluri care au reprezentat minoritățile: ucraineană, polonă, romă și armeană.

21 maja „Mała Pojana” została zaproszona przez Demokratyczne Forum Niemców z Câmpulung Moldovenesc do uświetnienia wydarzenia kulturalnego pod nazwą Frühlingsfest.

„Mała Pojana” zaprezentowała się także na tradycyjnych Wieczorach Polskich: 6 czerwca w Bucureştiie i 10 czerwca w Jassach. Na obu imprezach, organizowanych dorocznio przez Związek Polaków w Rumunii, zespół wystąpił ze swoimi góralskimi piosenkami i polskimi tańcami narodowymi.

Pe 21 mai ansamblul „Mała Pojana” a fost invitat de Formul Democrat al Germanilor din Câmpulung Moldovenesc să înfrumusețeze evenimentul cultural intitulat Frühlingsfest.

„Mała Pojana” a fost prezentă și la tradiționalele Seri Poloneze: pe 6 iunie la București și pe 10 iunie la Iași. La ambele evenimente, organizate anual de Uniunea Polonezilor din România, ansamblul a oferit un spectacol cu cântece munteni și dansuri naționale poloneze.

Latem zespół czeka także polska i rumuńska część Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego „Bukowińskie Spotkania” – „Mała Pojana” bierze w nim udział od pierwszej edycji oraz letnie warsztaty wraz z „Sołonczanką”. Ale o tym już w kolejnych relacjach. Cały rok zapowiada się dla obu zespołów ciekawie i pracowicie.

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

*Zdjęcia udostępnione przez zespół
Fotografi puse la dispoziție de către ansamblu*

Olimpijczycy na pierwszym miejscu

30 maja tr. w Teatrze Miejskim im. Mateia Vișnieka w Suczawie odbyło się wydarzenie pod nazwą „Copiii pe primul loc” (Dzieci na pierwszym miejscu). Już na wstępie zaproszeni uczniowie mogli poczuć się wyjątkowo, ponieważ poproszono ich o zajęcie miejsc oznaczonych ich imionami i nazwiskami w pierwszych rzędach. Wyżej usiedli nauczyciele, dyrektorzy szkół i rodzice.

Wydarzenie zorganizowała suczawska Fundacja „Ana – Inimă de copil”, aby nagrodzić tegorocznych olimpijczyków z województwa Suczawa – zdobywców pierwszych, drugich i trzecich miejsc w krajobrazowych olimpiadach przedmiotowych oraz uczniów, którzy zajęli pierwsze miejsce w Międzynarodowej Olimpiadzie z Astronomii i Astrofizyki dla Juniorów. Wyróżniono również nauczycieli, którzy przygotowywali swoich uczniów do olimpiad.

Wszystkich przywitała i całe wydarzenie prowadziła znana prezenterka telewizyjna i dziennikarka Andreea Marin. O fundacji oraz o samym przedsięwzięciu opowiedziała natomiast założycielka i prezeska fundacji Larisa Blănari. Była to jego pierwsza edycja, w założeniu organizatorów ma to być wydarzenie cykliczne.

Wśród wyróżnionych na scenie nie mogło zabraknąć olimpijczyków z języka polskiego ojczystego – uczniów klas V-XII polskiego pochodzenia, którzy osiągnęli najlepsze wyniki w tegorocznej olimpiadzie, a także ich nauczycieli oraz dyrektorów szkół, z których pochodzą.

Podczas gali nagrodzono ponad 80 uczniów. Wystąpił także kwartet „Royal Cvartet”, a także dziecięcy zespół folklorystyczny „Gura Izvorului” z Vatra Moldoviței i grupa tańca nowoczesnego z zespołu „Omnia Ballet”.

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Foto: Francisc Marculeac

În această vară, ansamblul va participa la ediția polonă și românească a Festivalului Internațional de Folclor „Întâlniri Bucovinene” – „Mała Pojana” participă la festival de la prima sa ediție, precum și la ateliere împreună cu „Sołonczanka”. Despre acestea vom scrie în numerele viitoare. Tot anul se anunță a fi unul interesant și plin de muncă pentru ambele ansambluri.

Trad. Iuliana Agnășea Dascălu

Olimpicii pe primul loc

În data de 30 mai a.c., la Teatrul Municipal „Matei Vișniec” din Suceava a avut loc evenimentul intitulat „Copiii pe primul loc”. Chiar de la început, elevii invitați s-au putut simți deosebit deoarece au fost poftiți să ocupe locurile din primele rânduri marcate cu numele și prenumele lor. Mai sus s-au așezat profesorii, directorii școlilor și părinții.

Evenimentul a fost organizat de Fundația „Ana – Inimă de copil” pentru a premia olimpicii de anul acesta din județul Suceava care au obținut locurile unu, doi și trei la olimpiadele naționale în anul școlar 2022/2023, precum și elevii suceveni care au obținut premiul întâi la Olimpiada Internațională de Astronomie și Științele Spațiului pentru Juniori. Distincții au primit și profesorii care și-au pregătit elevii pentru olimpiade.

Toți cei prezenți au fost întâmpinați de cunoscuta vedetă de televiziune și jurnalistă Andreea Marin, care a și prezentat evenimentul. În schimb, despre fundație și despre evenimentul în sine a vorbit fondațoarea și președinta acesteia, Larisa Blănari. Aceasta a fost prima ediție a evenimentului, iar organizatorii intenționează să devină o manifestare anuală.

Dintre cei premiați pe scenă nu au putut lipsi olimpicii de la limba polonă maternă – elevii claselor V-XII de origine polonă care au obținut cele mai bune rezultate la olimpiada de anul acesta, profesorii lor și directorii școlilor din care aceștia provin.

În timpul galei au fost premiați peste 80 de elevi. În cadrul evenimentului a cântat „Royal Cvartet” și a evoluat ansamblul folcloric de copii „Gura Izvorului” din Vatra Moldoviței și copiii din grupa de dans contemporan de la „Omnia Ballet”.

Trad. Iuliana Agnășea Dascălu

Şedinţe de lucru a comisiilor ale Consiliului Minoritătilor Naționale

Pe data de 15 mai 2023, la sediul Filialei Bucureşti a Uniunii Ucrainenilor din România, a avut loc şedinţa de lucru a Comisiei pentru învățământ și tineret și a Comisiei pentru cultură, culte și mass-media a Consiliului Minoritătilor Naționale.

La şedinţă au participat comitetul de conducere al Comisiei pentru învățământ și tineret, membrii Comisiei pentru cultură, culte și mass-media, consilierul superior, doamna Carmen Constantinescu, reprezentanți ai Departamentului pentru Relații Interetnice, inspectori școlari, metodici, reprezentanți ai uniunilor.

Uniunea Polonezilor din România a fost reprezentată la Comisia pentru învățământ și tineret de doamna Cristina Maria Albu, inspector școlar pentru minorități (limba polonă maternă) la Inspectoratul Școlar Județean Suceava și în Comisia pentru cultură, culte și mass-media de doamna Alina Valentina Marcu.

La şedinţa Comisiei pentru învățământ și tineret s-a discutat despre alegerea comitetului de conducere pentru anul 2023. S-au făcut mai multe propuneri și s-au votat în plenul comisiei președintele, vicepreședintele și secretarul comisiei. S-au făcut propuneri în vederea alcăturirii calendarului de activități al Comisiei pentru învățământ și tineret pentru anul 2023. S-au precizat activități pentru fiecare lună (Ziua limbii turce care va avea loc la Constanța în iunie, iar în septembrie vor fi organizate activități la Timișoara etc.) urmând ca decizia finală să fie transmisă tuturor membrilor comisiei. Discuțiile au continuat pe tema măsurilor luate de organizațiile minoritătilor naționale în ceea ce privește desfășurarea concursurilor și olimpiadelor școlare. S-a specificat faptul că în aprilie și mai 2023 au avut loc aproape toate etapele olimpiadelor de limbi materne care s-au desfășurat conform calendarului și legislației în vigoare și cu sprijinul uniunilor minoritătilor naționale.

Doamna Cristina Maria Albu, inspector școlar pentru minorități (limba polonă maternă) în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Suceava, a precizat faptul că etapa națională a Olimpiadei de limba și literatura polonă maternă a avut loc în perioada 16-19 martie la Colegiul Tehnic „Samuil Isopescu” din Suceava. Olimpiada s-a desfășurat conform regulamentului specific. Organizatorii acestei olimpiade au fost Ministerul Educației, Inspectoratul Școlar Județean Suceava, Uniunea Polonezilor din România și

Posiedzenia komisji Rady Mniejszości Narodowych

15 maja 2023 r. w siedzibie bukareszteńskiej filii Związku Ukraińców w Rumunii odbyły się posiedzenia komisji oświaty i młodzieży oraz komisji kultury, wyznań i środków masowego przekazu Rady Mniejszości Narodowych.

W posiedzeniu udział wzięło kierownictwo komisji oświaty i młodzieży, członkowie komisji kultury, wyznań i środków masowego przekazu, radca Carmen Constantinescu, przedstawiciele Departamentu Relacji Interetnicznych, inspektorzy szkolni, metodycy, przedstawiciele organizacji mniejszości narodowych.

Związek Polaków w Rumunii w komisji oświaty i młodzieży reprezentowała Cristina Maria Albu, inspektor ds. mniejszości (języka polskiego ojczystego) w Wojewódzkim Kuratorium Szkolnym w Suczawie oraz Alina Valentina Marcu w komisji kultury, wyznań i środków masowego przekazu.

Podczas posiedzenia komisji oświaty i młodzieży rozmawiano o wyborze kierownictwa komisji na rok 2023. Z wielu propozycji drogą głosowania wybrano przewodniczącego, zastępcę oraz sekretarza komisji. Zgłoszono propozycje do kalendarza działalności komisji oświaty i młodzieży na rok 2023. Zaproponowano wydarzenia na każdy miesiąc (dzień języka tureckiego, który odbędzie się w Konstancji w czerwcu, we wrześniu wydarzenia w Timișoarze itd.), ostateczną decyzję w tej kwestii pozostawiając wszystkim członkom komisji. Rozmowy dotyczyły także działań organizacji mniejszości narodowych podjętych w związku z organizacją konkursów i olimpiad szkolnych. Stwierdzono, że prawie wszystkie etapy olimpiad języków ojczystych odbyły się w kwietniu i maju 2023 r., zgodnie z kalendarzem i obowiązującymi przepisami oraz przy wsparciu organizacji mniejszości narodowych.

Cristina Maria Albu, inspektor ds. mniejszości (języka polskiego ojczystego) w Wojewódzkim Kuratorium Szkolnym w Suczawie poinformowała, że krajowa olimpiada języka polskiego ojczystego odbyła się w dniach 16-19 marca w Colegiul Tehnic im. Samuila Isopescu w Suczawie zgodnie z jej regulaminem. Organizatorami byli Ministerstwo Edukacji, Wojewódzkie Kuratorium Szkolne w Suczawie, Związek Polaków w Rumunii i Colegiul Tehnic im. Samuila Isopescu w Suczawie. W krajuwym etapie olimpiady udział wzięli uczniowie klas V-XII. Wszyscy zostali nagrodzeni. Ministerstwo

Colegiul Tehnic „Samuil Isopescu” din Suceava. La această etapă au participat elevi din clasele V-XII. Toți elevii au fost premiați. S-au oferit premii în bani acordate de Ministerul Educației pentru locurile I, II, III și mențiuni. Premii în bani pentru toți, și pentru participare, a acordat, de asemenea, Uniunea Polonezilor din România. S-au acordat opt premii I, șapte premii II, șase premii III și opt mențiuni.

La Olimpiada de Limba și Literatura Polonă, etapa internațională, ce a avut loc în Polonia, în aprilie 2023, au participat trei elevi din județul Suceava: Caterina Beleş, clasa a XII-a, de la Colegiul „Alexandru cel Bun” Gura Humorului, David Coman, clasa a XII-a, de la Colegiul Național „Mihai Eminescu” Suceava și Maria Monica Hofman, clasa a XI-a, de la Colegiul „Alexandru cel Bun” Gura Humorului. Elevii au fost însoțiți de doamna profesoară Hanna Gałecka de la Colegiul „Alexandru cel Bun” Gura Humorului, iar transportul cu avionul a fost asigurat de Uniunea Polonezilor din România. Elevele Caterina Beleş și Maria Monica Hofman au obținut mențiune (titlul de finalist).

S-a amintit faptul că în perioada următoare probabil se vor aproba și se vor aplica noile legi ale educației care vor avea câteva noutăți în ceea ce privește învățământul în limba maternă și studiul limbii materne.

În cadrul Comisiei de cultură, culte și mass-media a fost reluată o idee mai veche, pe care Departamentul pentru Relații Interetnice a încercat să o implementeze în anii trecuți. Activitatea, intitulată „Jos pălăria!”, se desfășoară cu aportul reprezentanților organizațiilor minorităților naționale și s-a materializat prin fotografiarea podoabelor capilare specifice pe care membrii comisiei le-au prezentat în cadrul ședinței. Reprezentanta comunității poloneze, Alina Valentina Marcu a prezentat *krakuska* (pălăria roșie purtată de bărbați) și *wianek* (coronița purtată de fete) – podoabele capilare ale costumului specific zonei Cracovia. *Krakuska* este confectionată din stofă roșie și căptușită. Partea de jos este tivită cu blană neagră. Pe lateral este împodobită cu câteva panglici colorate (există și variante cu trei pene de păun). Coronița din flori colorate este legată la spate cu o panglică roșie. Este purtată de femeile și fetele necăsătorite. Fotografiile obiectelor, însoțite de denumirea acestora – în limba română și limba maternă – și o scurtă descriere vor fi publicate pe site-ul și pagina de Facebook ale DRI.

prof. Cristina Maria Albu

– inspector școlar pentru limba polonă maternă

Alina Valentina Marcu

Zdjęcia udostępnione przez autorki | Fotografii puse la dispoziție de autoare

Edukacji przyznało nagrody pieniężne za pierwsze, drugie i trzecie miejsca oraz wyróżnienia. Nagrody pieniężne dla wszystkich, także za udział, przyznał również Związek Polaków w Rumunii. Przyznano ogółem osiem pierwszych nagród, siedem drugich nagród, sześć trzecich nagród i osiem wyróżnień.

W międzynarodowym etapie, w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego w Warszawie, która odbyła się w kwietniu 2023 r. udział wzięła trójka uczniów z województwa Suceava: Caterina Beleş z klasy XII w Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului, David Coman z klasy XII w Colegiul Național im. Mihai Eminescu w Suczawie oraz Maria Monica Hofman z klasy XI w Colegiul im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului. Uczniom towarzyszyła nauczycielka języka polskiego w Colegiu im. Alexandru cel Bun w Gura Humorului Hanna Gałecka, a bilety lotnicze zapewnił Związek Polaków w Rumunii. Caterina Beleş i Maria Monica Hofman uzyskały w Warszawie tytuł finalistek (w Rumunii uznawany za wyróżnienie).

Przypomniano, że prawdopodobnie w niedługim czasie zostaną zatwierdzone i wdrożone nowe przepisy w zakresie ustawy o szkolnictwie, które przyniosą także pewne nowości dotyczące edukacji w języku ojczystym i nauki języka ojczystego.

Komisja kultury, wyznań i środków masowego przekazu zrealizowała natomiast dawny pomysł, do którego Departament Relacji Interetnicznych przymierzał się już w poprzednich latach. Inicjatywa zatytułowana „Czapki z głów!” polegała na sfotografowaniu tradycyjnych nakryć głowy, które członkowie komisji zaprezentowali na posiedzeniu. Reprezentująca polską mniejszość Alina Valentina Marcu zaprezentowała krakuskę (kapelusz noszony przez mężczyzn) i wianek (noszony przez kobiety) – nakrycia głowy będące częścią stroju krakowskiego. Krakuska uszyta jest z czerwonego sukna i wyłożona podszewką. Obszyta jest czarnym futerkiem. Ozdobiona z boku pękami kolorowych wstążek (często także z trzema pawimi piórami). Wianek wykonany z kolorowych kwiatków z tyłu wiązany jest czerwoną wstążką. Noszony jest przez niezamężne kobiety i dziewczęta. Zdjęcia wszystkich nakryć głowy wraz z ich nazwami – w języku rumuńskim i ojczystym – oraz krótkim opisem na ich temat zostaną opublikowane na stronie internetowej i Facebooku DRI.

Tłum. Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Mądrość i prawda – odznaczenie dla prof. Heleny Krasowskiej

30 maja 2023 r. minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek wręczył medale „Zasłużony dla Nauki Polskiej Sapientia et Veritas”. Sapientia et Veritas z łaciny oznacza mądrość i prawda. Nadawany jest on przez ministra edukacji i nauki osobie lub instytucji za szczególnie zasługi dla szkolnictwa wyższego i nauki, w tym za wybitne osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej lub organizacyjnej.

Wśród odznaczonych w tym roku znalazła się prof. dr hab. Helena Krasowska z Instytutu Slawistyki Polskiej Akademii Nauk. Otrzymała ona Brązowy Medal „Zasłużony dla Nauki Polskiej Sapientia et Veritas”.

Prof. Helena Krasowska jest językoznawcą, z pasją i oddaniem bada i dokumentuje polskie dziedzictwo kulturowe na Ukrainie, w Rumunii

Întelepciune și adevăr – distincție pentru prof. Helena Krasowska

Pe data de 30 mai 2023 ministrul educației și științei, Przemysław Czarnek a înmânat medalii „Merituos pentru Știință Poloneză Sapientia et Veritas”. Sapientia et Veritas din latină înseamnă Întelepciune și adevăr. Este acordată de către ministrul educației și științei unei persoane sau instituții pentru merite deosebite în învățământul superior și știință și pentru rezultate excepționale în domeniul activității științifice, didactice sau organizatorice.

Printre cei distinși, anul acesta s-a aflat și prof. dr. habil. Helena Krasowska de la Institutul de Slavistică al Academiei Poloneze de Științe. A fost distinsă cu Medalia de Bronz „Merituos pentru Știință Poloneză Sapientia et Veritas”.

Prof. Helena Krasowska este lingvist, cu pasiune și dăruire cercetează și documentează moștenirea culturală poloneză din Ucraina, România și

i w Mołdawii. Jej dorobek i osiągnięcia naukowe są szczególne dla szkolnictwa wyższego i nauki. Jej zainteresowania skupiają się wokół dialektologii, socjolingwistyki i folklorystyki. Zajmuje się językowymi i kulturowymi problemami pograniczy oraz kwestiami mniejszości narodowych. Prowadziła badania terenowe wśród Polaków na Ukrainie, w Rumunii i w Mołdawii.

Na temat polskiego niematerialnego dziedzictwa narodowego poza granicami kraju prof. Helena Krasowska opublikowała dziesięć książek oraz około 120 artykułów. Do najważniejszych jej publikacji należą niewątpliwie monografia „Mała ojczyzna – Pietrowce Dolne”, „Górale polscy na Bukowinie Karpackiej. Studium socjolingwistyczne i leksykalne”, „Słownik górali polskich na Bukowinie” (wraz ze Zbigniewem Greniem), „Świadectwo zanikającego dziedzictwa. Mowa polska na Bukowinie: Rumunia – Ukraina” (z Magdalą Pokrzyńską i Lechem Aleksym Suchomłynowem) czy ostatnia książka „Polacy między Donem, Dniestrem a Prutem. Biografie językowe”.

W obliczu obecnej wojny na Ukrainie jej prace naukowe i popularnonaukowe są nieocenione. Polskie dziedzictwo kulturowe na Ukrainie udokumentowane przez prof. Helenę Krasowską ma w niektórych przypadkach już znaczenie historyczne.

Jest najważniejszym obecnie bukowinoznawcą. Sama pochodzi z Bukowiny. Urodziła się w polskiej rodzinie w Pance na Bukowinie Północnej. W 1996 r. ukończyła filologię polską w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie. W 2004 r. w Instytucie Slawistyki Polskiej Akademii Nauk obroniła pracę doktorską pt. „Język polskich górali na Bukowinie”. W 2013 r. uzyskała tam stopień doktora habilitowanego na podstawie pracy pt. „Mniejszość polska na południowo-wschodniej Ukrainie”.

Badania i publikacje prof. Heleny Krasowskiej są bardzo ważne dla polskich mieszkańców Bukowiny. Dokumentują bowiem polskie dziedzictwo, które nieuchronnie zanika, i ocalają je dla kolejnych pokoleń oraz dla nauki.

Za swoje wybitne osiągnięcia naukowe, dydaktyczne oraz publikacje Helena Krasowska otrzymała także niedawno tytuł profesora zwyczajnego, najwyższy do osiągnięcia tytuł dla naukowca, przyznawany przez Prezydenta RP na wniosek Rady Doskoнаłości Naukowej.

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Moldova. Munca și realizările ei științifice sunt deosebit de importante pentru învățământul superior polonez și știință. Preocupările sale științifice se concentrează în jurul dialectologiei, sociolinguisticii și folcloristicii. Se ocupă de probleme lingvistice și culturale ale zonelor de frontieră și de problematicile minorităților naționale. A efectuat cercetări de teren în rândul polonezilor din Ucraina, România și Moldova.

Pe tema moștenirii imateriale naționale poloneze din afara granițelor țării, prof. Helena Krasowska a publicat zece cărți și în jur de 120 de articole. Fără îndoială, printre cele mai importante publicații ale sale se numără monografia „Mica Patrie – Pătrăuții de Jos”, „Muntenii polonezi în Bucovina Carpată. Studiu sociolinguistic și lexical”, „Dicționarul muntenilor polonezi din Bucovina” (împreună cu Zbigniew Greń), „Mărturia patrimoniului pe cale de dispariție. Graiul polonez în Bucovina: România – Ucraina” (cu Magdalena Pokrzyńska și Lech Aleksander Suchomłynow) sau ultima sa carte „Polonezii între Don, Nistru și Prut. Biografii lingvistice”.

Având în vedere actualul război din Ucraina, activitatea sa științifică și de popularizare a științei este de neprețuit. Moștenirea culturală poloneză din Ucraina documentată de prof. Helena Krasowska reprezintă, în unele cazuri, deja o valoare istorică.

În prezent prof. Krasowska este cea mai importantă cunoascătoare a Bucovinei. Însăși provine din Bucovina. S-a născut într-o familie poloneză din Panca din Bucovina de Nord. În anul 1996 a absolvit filologia polonă la Școala Superioară de Pedagogie din Rzeszów. În anul 2004, la Institutul de Slavistică al Academiei Poloneze de Științe a susținut teza de doctorat intitulată „Limba muntenilor polonezi Bucovina”. În 2013 a obținut gradul de doctor habilitat pe baza tezei intitulată „Minoritatea poloneză din sud-estul Ucrainei”.

Cercetările și publicațiile prof. Helena Krasowska sunt foarte importante pentru polonezii din Bucovina, căci documentează patrimoniul polonez, care va dispărea inevitabil într-o zi și îl salvează pentru generațiile viitoare și pentru știință.

Pentru realizările sale remarcabile în știință, în activitatea didactică, precum și pentru publicații, Helena Krasowska a obținut recent titlul de profesor – cel mai înalt titlu pe care îl poate obține un om de știință – acordat de președintele Republicii Poloneze la propunerea Consiliului pentru Excelență Științifică.

Trad. Iuliana Agnesea Dascălu

Źródło | Sursa: archiwum prof. Helleny Krasowskiej

20 lat Centrum Języka i Kultury Polskiej w Klużu

Maj jest miesiącem szczególnym, obchodziliśmy w Klużu dzień polskiej flagi, święto Konstytucji 3 Maja, Dzień Europy, rocznicę utworzenia Uniwersytetu Babeș-Bolyai w Klużu i wreszcie 20. rocznicę powołania działającego przy nim Centrum Języka i Kultury Polskiej.

Od 19 do 24 maja 2023 r. trwały dni polskie w Klużu. Zwieńczeniem obchodów 20-lecia naszego Centrum był koncert muzyki polskiej, wszak mówi się, że muzyka łagodzi obyczaje, bywa oręzem tam, gdzie inne sposoby zawodzą. Jakiś przykład? Proszę bardzo. Kiedy w 1945 r. po zakończeniu wojny podjęto decyzję o utworzeniu ONZ, nie zaproszono tam ani Polski ani Rumunii. Obrady rozpoczęła koncert w wykonaniu Polaka Artura Rubinsteinego. Ten, kiedy zobaczył, że nie ma wśród 50 innych polskiej flagi, poprosił wszystkich o powstanie i zagrał... „Mazurka Dąbrowskiego”. Wobec muzyki wszyscy okazali

20 de ani de la înființarea Centrului de Limbă și Cultură Poloneză din Cluj Napoca

Luna mai este una specială, am sărbătorit la Cluj Napoca ziua drapelului Poloniei, ziua Constituției din 3 Mai, Ziua Europei, înființarea Universității Babeș-Bolyai și, în cele din urmă, 20 de ani de la înființarea Centrului de Limbă și Cultură Poloneză din Cluj Napoca.

În perioada 19-24 mai 2023 au avut loc zilele poloneze la Cluj Napoca. Punctul culminant al celei de-a 20-a aniversări a Centrului nostru a fost un concert de muzică poloneză, pentru că, la urma urmei, se spune că muzica liniștește obiceiurile și este o armă acolo unde alte mijloace eșuează. Vreun exemplu? Poftim. În anul 1945, după încheierea războiului când s-a luat decizia înființării ONU nu au fost invitate acolo nici Polonia, nici România. Dezbaterile au fost deschise de un concert oferit de polonezul Artur Rubinstein. Acesta, când a văzut că printre cele 50 de steaguri nu se află și cel polonez, i-a rugat pe toți să se ridice și a intonat... „Mazurka lui Dąbrowski”.

się bezsilni. Są bowiem pieśni ważne, które jednoczą ludzi zawsze.

Wieczór uświetnili obecnością goście, m.in. konsul RP Jarosław Szkirpan, dyrektor Instytutu Polskiego w Bukareszcie Natalia Mosor, dyrektor Departamentu Slawistyki dr Kati Balasz, pracownicy UBB, przedstawiciele Polskiego Kontyngentu Wojskowego na czele z dowódcą mjr Katarzyną Lachowicz, przedstawiciele armii rumuńskiej z gen. Petre Pahem, komendanci Policji z Klużu, konsulowie honorowi z Braszowa i Klużu, studenci, a także Polonia i przedstawiciele polskiego biznesu.

Nikt nie ma przecież wątpliwości, że polska kultura jest bogata, język piękny, a historia zawiła. Wielu zastanawia się jednak, co łączy nasze kraje, jeśli w ogóle coś łączy, po co język polski tu, w Rumunii. Otóż łączy wiele. Losy naszych ojczyzn splatały się, krzyżowały, a nasze relacje były raz lepsze, mocniejsze, raz słabsze, ale nigdy złe.

Pierwszą królową Siedmiogrodu była Polka Izabela Jagiellonka, Siedmiogród dał nam jednego z najlepszych władców Polski – Stefana Batorego – reformatora wojska, świetnego stratega. Stefan Batory – król Polski (no, tak dokładniej to Anna Jagiellonka była królem!) 12 maja 1581 r. postanowił utworzyć w Klużu – swoim rodzinnym mieście – Uniwersytet – dziś UBB to najlepsza uczelnia w Rumunii. Pierwszym rektorem siedmiogrodzkiej alma mater został Polak – jezuita Jakub Wujek.

Kiedy w 1939 r. wybuchła wojna, to tu między innymi polscy uchodźcy znaleźli schronienie. Drodzy Rumuni – jesteśmy za to wdzięczni.

Dziś działa tu około 100 polskich firm... więc język polski jest potrzebny.

Kiedy rozbrymiały takty poloneza, na wielu twarzach widać było wzruszenie. Profesorowie – Bernardette Czumbil i Raluca Rad – i studenci (Dumitru Mihalcean i Marin Moisei) Akademii Muzycznej w Klużu brawurowo wykonali utwory polskich kompozytorów, m.in. Fryderyka Chopina, Karola Szymanowskiego i Witolda Lutosławskiego.

Niespodziankę sprawiła Adriana Spunei z Mołdawii – uczestniczka kursów organizowanych online przez Instytut Polski – która przyjechała, aby zaśpiewać pięknym sopranem aria z opery Stanisława Moniuszki.

Następnie goście mogli obejrzeć wystawę poświęconą współpracy polsko-rumuńskiej w okresie międzywojennym. Ekspozycję udostępnioną nam przez Instytut Polski otworzyła jego dyrektor Natalia Mosor.

În fața muzicii, toată lumea să-a dovedit neputincioasă. Pentru că există cântece importante care îi unesc pe oameni întotdeauna.

Seara a fost onorată de prezența oaspeților, printre care consulul RP Jarosław Szkirpan, directorul Institutului Polonez din București, Natalia Mosor, directorul Departamentului de Slavistică, dr. Kati Balasz, angajați ai UBB, reprezentanți ai Contingențului Militar Polonez în frunte cu comandantul major Katarzyna Lachowicz, reprezentanții armatei române în frunte cu gen. Petre Pah, comandanții poliției din Cluj Napoca, consuli onorifici de la Brașov și Cluj Napoca, studenți, dar și diaspora poloneză și reprezentanții mediului de afaceri polonez.

Nimeni nu are nicio îndoială că, cultura poloneză este foarte bogată, limba frumoasă, iar istoria întortocheată. Totuși mulți se întrebă ce unește țările noastre, dacă le unește ceva, pentru ce este necesară limba polonă aici în România. Iată că ne unesc multe. Destinele patriilor noastre s-au împletit, intersectat, iar relațiile dintre noi au fost când bune, puternice, când slabe, însă niciodată rele.

Prima regină a Transilvaniei a fost poloneza Isabella Jagiełło, Transilvania ne-a dat pe unul dintre cei mai buni conducători ai Poloniei – pe Ștefan Báthory – reformator al armatei, strateg desăvârșit. Ștefan Báthory – rege al Poloniei (da, de fapt rege era Anna Jagiełło!) Pe 12 mai 1581 a decis înființarea la Cluj – în orașul său natal – a unei universități – astăzi UBB este cea mai bună universitate din România. Primul rector al universității transilvănene a fost polonezul – iezuitul Jakub Wujek.

În 1939 când a izbucnit războiul, refugiații polonezi și-au găsit adăpost printre altele și aici. Dragi români – vă suntem recunoscători pentru acest lucru.

Astăzi funcționează aici în jur de 100 de firme poloneze... deci limba polonă este necesară.

Când au răsunat ritmurile polonezului, pe multe chipuri se vedea emoția. Profesorii – Bernardette Czumbil și Raluca Rad – și studenții (Dumitru Mihalcean și Marin Moisei) de la Academia Națională de Muzică din Cluj Napoca au interpretat de excepție opere ale unor compozitori polonezi, printre care Frédéric Chopin, Karol Szymanowski și Witold Lutosławski.

O surpriză a oferit Adriana Spunei din Moldova – participantă la cursurile online organizate de Institutul Polonez la București – care a venit special pentru a cânta o frumoasă aria de soprano din opera lui Stanisław Moniuszko.

W tym miejscu należy podkreślić, że to spotkanie nie byłoby możliwe, gdyby nie wsparcie polskich firm, działających na terenie Rumunii i życzliwość ich dyrektorów. Podziękowania należą się firmom Atlas, Bilogic, Blachotrapez, Maspex oraz księdzu jezuicie Henrykowi Urbanowi.

dr Jagoda Myszkowska
– lektor języka polskiego na UBB
dyrektor Centrum Języka i Kultury Polskiej

Mai apoi oaspeții au putut vedea expoziția dedicată colaborării polono-române din perioada interbelică. Expoziția, pusă la dispoziție de Institutul Polonez, a fost deschisă de directorul Natalia Mosor.

Trebuie să subliniez faptul că această întâlnire nu ar fi fost posibilă fără sprijinul firmelor poloneze care funcționează pe teritoriul României și bunăvoința directorilor lor. Mulțumiri adresăm firmelor Atlas, Bilogic, Blachotrapez, Maspex, precum și preotului iezuit Henryk Urban.

Trad. Iuliana Agnesea Dascălu

*Zdjęcia udostępnione przez autorkę i uczestników
Fotografii puse la dispoziție de către autoare și de participanți*

PATRONI ROKU 2023

PATRONII ANULUI 2023

Wislawa Szymborska

W związku z setną rocznicą urodzin Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił rok 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej.

„To jedna z najbardziej znanych polskich poetek, zarazem jedna z nielicznych polskich noblistek. Jej twórczość spotyka się wciąż z żywym odbiorem zarówno w Polsce, jak i za granicą” – czytamy w uchwale.

Sama Wisława Szymborska w wierszu „Możliwości” napisała, że woli rocznice nieokrągle do obchodzenia na co dzień.

Poetka, tłumaczka, eseistka, felietonistka, miłośniczka krótkich, zabawnych form poetyckich, w końcu noblistka wyróżniona w 1996 r. urodziła się 2 lipca 1923 r. w Kórniku w Wielkopolsce. Ojciec, Wincenty Szymborski pracował jako zarządcą dóbr hrabiego Władysława Zamoyskiego, począ-

La aniversarea a o sută de ani de la nașterea Wisławei Szymborska, Senatul Republicii Polone a declarat anul 2023, Anul Wisława Szymborska.

„Aceasta este una din cele mai cunoscute poete, în același timp una dintre puținele laureate poloneze ale premiului Nobel. Opera ei se bucură mereu de o bună apreciere, atât în Polonia, cât și peste hotare” – citim în rezoluție.

Însăși Szymborska, în poezia „Możliwości” (Posibilități), a scris că preferă aniversările nerotunde de celebrat zilnic.

Poetă, traducătoare, eseistă, folietonistă, iubitoare de forme poetice scurte umoristice, în sfârșit laureată a premiului Nobel premiată în anul 1996, s-a născut pe 2 iulie 1923 la Kórnik, în Wielkopolska. Tatăl, Wincenty Szymborski, a lucrat ca administrator la fermele contelui Władysław Zamoyski, mai

kowo w Zakopanem, później w Kórniku. Po śmierci hrabiego w 1924 r., Szymborscy przenieśli się do Torunia, a pięć lat później do Krakowa. Resztę swojego życia poetka związała z wawelskim grodem. Uczęszczała do Gimnazjum Sióstr Urszulanek, a podczas wojny uczyła się na tajnych kompletach i zdała maturę w 1941 r. Chcąc uniknąć wywózki do Rzeszy, w 1943 r. została urzędniczką na kolei. W 1945 r. w krakowskim „Dzienniku Polskim” zadebiutowała wierszem „Szukam słowa”. Rok później podjęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, po czym przeniosła się na socjologię, ale trudna sytuacja materialna zmusiła ją do przerwania nauki.

Pierwszy tom poetycki „Dlatego żyjemy” poetka wydała w 1952 r. i w tym samym roku została członkiem Związku Literatów Polskich. Pisanych w duchu epoki wierszy z tego ani z następnego zbioru „Pytania zadawane sobie” (1954), autorka nigdy nie włączyła do późniejszych wyborów czy antologii.

W latach 1953-1966 Szymborska kierowała działem poezji w „Życiu Literackim”, pisała felietony „Lektury nadobowiązkowe” (1967-1981), które później publikowała też w innych periodykach. Od 1983 r. współpracowała z „Tygodnikiem Powszechnym”. Od 1988 była członkiem Pen Clubu, a od 2001 r. – członkiem honorowym Amerykańskiej Akademii Sztuki i Literatury.

Poetka wydała trzynaście tomów wierszy. Jej poezje zostały przetłumaczone na ponad czterdzieści języków. Publikowała także przekłady poezji, głównie z francuskiego i niemieckiego.

Wisława Szymborska otrzymała wiele prestiżowych nagród. Poza Nagrodą Nobla, którą otrzymała w 1996 r., w roku 2011 uhonorowano ją najwyższym odznaczeniem państwowym – Orderem Orła Białego.

Wisława Szymborska zmarła 1 lutego 2012 r. w Krakowie, zostawiając w testamencie zapis o powołaniu fundacji jej imienia. Od 2012 r. Fundacja Wisławy Szymborskiej przyznaje nagrodę imienia swojej patronki za tom poetycki wydany w języku polskim lub przełożony na język polski.

Wisława Szymborska do dziś inspiruje literaturoznawców, kulturoznawców, filozofów, krytyków sztuki, ale i zwykłych czytelników, którzy znajdują w jej poezji odpowiedzi na najważniejsze pytania. Tematy, które poruszała w swojej poezji wciąż są aktualne. Forma, jaką się posługiwała nadal zachwyca mistrzostwem.

întâi la Zakopane și apoi la Kórnik. După moartea contelui, în 1924, familia Szymborski s-a mutat la Toruń, iar cinci ani mai târziu, la Cracovia. Poeta și-a legat restul vieții de orașul cu cetatea de pe Wawel. A frecventat Gimnaziul Surorilor Ursuline, iar în timpul războiului a învățat în clandestinitate și a obținut bacalaureatul în anul 1941. Dorind să evite deportarea în Reich, în anul 1943 s-a angajat ca funcționară la căile ferate. În anul 1945 a debutat în ziarul „Dziennik Polski” care apărea în Cracovia cu poezia „Szukam słowa” (Caut cuvântul). Un an mai târziu a început studiile de polonistică la Universitatea Jagiellonă, după aceea s-a mutat la facultatea de sociologie, dar situația materială precară a forțat-o să renunțe la studii.

Primul său volum de poezii, „Dlatego żyjemy” (De aceea trăim), a apărut în anul 1952 și în același an a devenit membru al Uniunii Scriitorilor Polonezi. Poeziile acestea, scrise în spiritul epocii din acea perioadă, precum și cele din următorul volum intitulat „Pytania zadawane sobie” (Întrebări pe care ni le adresăm), nu au fost niciodată incluse de autoare în selecțiile sau antologii ulterioare.

În anii 1953-1966 Szymborska a condus secția de poezie a revistei „Życie Literackie”, a scris felietoane intitulate „Lecturi extracuriculare” (1967-1981), pe care mai târziu le-a publicat, de asemenea, în alte periodice. Din 1983 a colaborat cu revista „Tygodnik Powszechny”. Din 1988 a fost membră a Pen Clubului, iar din 2001 membră de onoare a Academiei Americane de Arte și Literatură.

Poeta a publicat 13 volume de poezii. Versurile ei au fost traduse în peste patruzeci de limbi. A publicat, de asemenea, traduceri de poezii, în principal din franceză și germană.

Wisława Szymborska a primit multe premii de prestigiu. În afara Premiului Nobel pe care l-a obținut în anul 1996, în anul 2011 a fost onorată cu cea mai înaltă distincție de stat – Ordinul Vulturului Alb.

Wisława Szymborska a murit pe 1 februarie 2012, la Cracovia, lăsând în testament o clauză privind înființarea unei fundații care să-i poarte numele. Din anul 2012, Fundația „Wisława Szymborska” acordă un premiu cu numele patronului său pentru un volum de poezii editat în limba polonă sau tradus în limba polonă.

Wisława Szymborska îi inspiră și astăzi pe cunoșătorii de literatură, pe experții în cultură, pe filozofi, critici de artă, dar și pe cititorii obișnuiți care găsesc în poezia ei răspunsuri la întrebări importante. Temele pe care le-a abordat în poezia sa sunt actua-

Setna rocznica urodzin poetki jest doskonałą okazją do pełniejszego przypomnienia postaci Wisławy Szymborskiej oraz jej twórczości, a także do debaty na temat miejsca poetyckiego słowa we współczesnym świecie.

Jubileusz setnych urodzin jest szczególnie świętowany w Krakowie, mieście gdzie Wisława Szymborska spędziła większość swojego życia i gdzie działa fundacja powołana na podstawie zapisu testamentowego poetki, opiekującą się jej spuścizną.

Kulminacyjnym momentem krakowskich obchodów ma być otwarcie parku Wisławy Szymborskiej przy ulicy Karmelickiej. W planach jest także wydanie tomu „Wierszy zebranych”, w którym znajdą się niepublikowane dotąd teksty poetki oraz wystawa prezentująca przedmioty należące do poetki, rękopisy oraz maszynopisy jej wierszy.

le și astăzi. Forma pe care a folosit-o impresionează mereu prin măiestria ei.

Aniversarea a 100 de ani de la nașterea poetei este o ocazie excelentă de a rememora într-un mod cuprinzător figura Wisławy Szymborska și lucrările ei, precum și de a dezbatе asupra temei locului cu-vântului poetic în lumea modernă.

Jubileul împlinirii a 100 de ani de la nașterea sa este sărbătorit în special la Cracovia, orașul în care Wisława Szymborska și-a petrecut cea mai mare parte a vietii și unde Fundația înființată prin legatul testamentar al poetei are grijă de moștenirea ei.

Momentul culminant al aniversării în Cracovia va fi deschiderea parcului „Wisława Szymborska” pe strada Karmelicka. Există, de asemenea, planuri de publicare a unui volum de „Poezii culese” care va include texte ale poetei nepublicate până acum, precum și de organizare a unei expoziții de obiecte care i-au aparținut, manuscrise și poezii dactilografiate.

Barbara Breabă

KRONIKA BUKOWIŃSKICH POLAKÓW

1899

CRONICA POLONEZILOR BUCOVINENI 1899

CZERWIEC

06.01. – Czerniowce: Ukazał się 44. numer 17. rocznika „Gazety Polskiej”, a w nim m.in.: „Przykro stosunki [w Serecie]”, „Z Galicji”, „Co wolno Polakom w Prusach?”.

06.01. – Czerniowce, kościół Podwyższenia Krzyża Świętego: Procesja Bożego Ciała po Mszy św. o godz. 9:00.

06.01. – Czerniowce: Dzięki staraniom bukowińskiego Koła Polskiego, zwłaszcza radcy dworu Wiślickiego i posła Wiesiołowskiego, odtąd istniało tutaj Polskie Towarzystwo Zaliczkowe i Oszczędności.

06.01. – Gurahumora: Ks. Klemens Swoboda podziękował krakowskiemu Towarzystwu Wzajemnych Ubezpieczeń za błyskawiczne oszacowanie szkód wyrządzonej przez pożar i wypłacenie odszkodowań.

06.02. – Czerniowce, siedziba Czytelnii Polskiej: Miesięczne posiedzenie wydziału Koła Pań TSL, w którym uczestniczyły: W. Patlewiczowa – sekretarka, M. Zacharowa – przewodnicząca, członkowie zarządu: Gramska, Wellesowa, Węglowska i Wi-

IUNIE

06.01. – Cernăuți: A apărut nr. 44 al anului 17 al „Gazetei Polone”, în care s-au publicat, printre altele: „Relații neplăcute [în Siret]”, „Din Galați”, „Ce le este permis polonezilor în Prusia?”.

06.01. – Cernăuți, biserică Înălțării Sfintei Crucii: După Sfânta Liturghie de la ora 9:00, a avut loc procesiunea cu ocazia sărbătorii Trupul și Sângelui Domnului.

06.01. – Cernăuți: Datorită eforturilor Cercului Polonez din Bucovina, în special ale sfetnicului de Curte Wiślicki și ale deputatului Wiesiołowski, a existat de atunci înainte o Societate Poloneză de Creditare și Economii.

06.01. – Gura Humorului: Pr. Klemens Swoboda a mulțumit Societății de Asigurări Mutuale din Cracovia pentru evaluarea promptă a pagubelor provocate de incendiu și pentru plata despăgubirilor.

06.02. – Cernăuți, sala Societății Polone de Lectură: A avut loc ședința lunară a consiliului de conducere a Cercului de Doamne SŞP, la care au participat: W. Patlewiczowa – secretară, M. Zacharowa – președintă, membre ale consiliului: Gramska, Welle-sowa, Węglowska și Wiślicka, delegatele: Dworska,

słocka, delegatki: Dworska, Kossowska, Ronguszowa, Schwarcowa, Świerzchowa, Warteresiewiczowa, Würflowa, Wysocka oraz panny: Korytyńska, Iza Krzyżanowska i Malikiewiczówna. Sprawozdanie z walnego zgromadzenia TSL w Krakowie złożył red. Klemens Kołakowski. Chociaż rząd bukowiński jeszcze nie wyraził zgody na publiczną zbiórkę pieniędzy na Bursę Polską, delegatki skrzetnie pracują i stąd do kasy podczas zebrania wpłynęło sto kilkanaście zł. Węglowska zapowiedziała, że już w przeciągu tygodnia w łonie Koła powstanie komisja czytelnicza.

06.03. – Czerniowce, kościół Podwyższenia Krzyża Świętego: Msza św. na rozpoczęcie działalności Polskiego Towarzystwa Zaliczkowego w Czerniowcach, którego biuro znajdowało się w Czytelni Polskiej przy ul. Wydziału Krajowego.

06.03. – Czerniowce, Bukowińska Kasa Oszczędności: Na dorocznym posiedzeniu Wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności przyznano zasiłki m.in. TPBPiCP – 100 zł, Zakładowi Zgromadzenia Sióstr Maryi – 300 zł, Stowarzyszeniu Rękodzielników Polskich „Gwiazda” – 50 zł, polskiej sekcji dobroczynności – 50 złr.

06.04. – Czerniowce, Teatr Miejski: Amatorzy Stowarzyszenia Rękodzielników Polskich „Gwiazda” wystawili „Karpackich górali” na dochód pogorzelców w Gurahumorze.

06.04. – Podhajce – lasek w Mużyłowie: Urządzona przez sokołów bardzo udana wycieczka na fundusz budowy własnego domu.

06.04. – Tarnopol, sala „Sokoła”: VII Zwyczajny Zjazd Delegatów Towarzystw Sokolich.

06.08. – Czerniowce: Podpisany kryptonimem Druh napisał korespondencję o powszechnie szanowanym zmarłym geometrze Józefie Radeckim.

06.<11. – Czerniowce, Rada Szkolna Krajowa: Rada Szkolna Krajowa zabroniła orkiestrze uczniów sześcioklasowej szkoły przy ul. Wydziału Krajowego występowania publicznie. Powodem zakazu prawdopodobnie było grywanie narodowego hymnu rumuńskiego i ukraińskiego.

06.11. – Kraków, Park Jordana: Festyn dla przysporzenia cieszyńskiej Macierzy Szkolnej pieniędzy na utrzymanie gimnazjum polskiego.

06.12. – Śniatyn: Anonimowy autor napisał korespondencję o pożegnaniu zasłużonego działacza narodowego Aleksandra Wagnera (wydziałowy

Kossowska, Kossowska, Ronguszowa, Schwarcową, Świerzchową, Warteresiewiczową, Würflową, Wysocką, precum și domnișoarele: Korytyńska, Iza Krzyżanowska și Malikiewiczówna. Raportul adunării generale a SŞP din Cracovia a fost prezentat de redactorul Klemens Kołakowski. Deși guvernul din Bucovina nu a permis încă o colectă publică de bani pentru Internatul Polonez, delegatele au lucrat cu sărăcini și, prin urmare, o sută și ceva de florini au fost strânși în timpul adunării. Węglowska a anunțat că, în decurs de o săptămână, în cadrul Cercului va fi înființat un comitet de lectură.

06.03. – Cernăuți, biserică Înălțării Sfintei Cruci: A fost oficiată o Sfântă Liturghie cu ocazia înființării Societății Poloneze de Creditare din Cernăuți, al cărei sediu se afla la Sala Polonă de Lectură de pe str. Wydział Krajowy.

06.03. – Cernăuți, Casa de Economii din Bucovina: A avut loc ședința anuală a Marelui Consiliu de Conducere a Casei de Economii, în cadrul căreia au fost acordate subvenții, printre altele, APAF și L – 100 de florini, Centrului Surorilor Franciscane ale Familiei Sfintei Fecioare Maria – 300 de florini, Asociației Meșteșugarilor Polonezi „Gwiazda” – 50 de florini, Secției Polone de Binefacere – 50 de florini.

06.04. – Cernăuți, Teatrul Orășenesc: Amatorii Asociației Meșteșugurilor Polonezi „Gwiazda” au pus în scenă spectacolul „Muntenii din Carpați” în beneficiul victimelor incendiului din Gura Humorului.

06.04. – Pidhaiți – păduricea din Moghilău: A fost organizată o excursie foarte reușită, de către șoimi, în beneficiul unei străngeri de fonduri pentru construirea propriului sediu.

06.04. – Ternopil, sala Societății de Gimnastică „Sokół”: A avut loc cel de-al VII-lea Congres Obișnuit a delegațiilor Societăților de Șoimi.

06.08. – Cernăuți: Autorul, semnat cu criptonimul Druh a scris o corespondență despre regretul și respectul topograf Józef Radecki.

06.<11. – Cernăuți, Consiliul Școlar Național: Consiliul Școlar Național a interzis orchestrei elevilor de la școală cu șase clase de pe str. Wydział Krajowy să cânte în public. Motivul interdicției a fost, probabil, interpretarea imnului național al României și al Ucrainei.

06.11. – Cracovia, Parcul lui Jordan: Au avut loc festivități de strângere de fonduri în beneficiul organizației „Macierz Szkolna” din Teschen în vederea întreținerii Gimnaziului Polonez.

06.12. – Sneațin: Un autor anonim a scris o corespondență despre despărțirea de distinsul activist

„Sokoła” i tutejszego Kasyna), przeniesionego do Stanisławowa.

06.14. – Kraków: Włodzimierz Gniewosz (wice-przewodniczący rady nadzorczej Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń) powiadomił Koło Pań na Bukowinie o przyznaniu temuż 150 zł. W podziękowaniu za ten szlachetny czyn powiadomiono, iż przyznana kwota została przeznaczona na fundusz budowy Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza. Podziękowanie podpisała M. Zacharowa (prezes) i W. Patlewiczowa (sekretarka).

06.15. – Wyżnica: Została zniesiona stacja koni pocztowych w związku z uruchomieniem połączenia koleją Niepołokowiec z Wyżnicą.

06.16. – Czerniowce: Wydział TPBPiCP powołał komisję, która w porozumieniu z innymi stowarzyszeniami polskimi urządzi wycieczkę w okolice Czerniowiec.

06.16. – Czerniowce: Wydział TPBPiCP zaprosił członków na nadzwyczajne walne zgromadzenie poświęcone budowie Domu Polskiego.

06.16. – Czerniowce, szkoła gimnastyczna „Sokoła”: Zakończył się kurs gimnastyki dla pań i panienek.

06.<18. – Czerniowce: Polak dr Arnold Lehmann otrzymał 400 zł stypendium na podróz naukową do Niemiec.

06.18. – Czerniowce, kręgielnia „Sokoła”: Urządzona przez wydział „Sokoła” gra o nagrody.

06.18. – Czerniowce, kościół Podwyższenia Krzyża Świętego: Pierwsza Komunia Święta najmłodszych uczniów gimnazjum żeńskiego. Świadkami uroczystości byli: bar. Antoni Kochanowski (prezydent miasta), dr Frank (dyrektor zakładu), ks. katecheta Schweiger oraz rodzice. Podczas nabożeństwa śpiewał chór uczniennic. Po nabożeństwie po niemiecku przemawiał ks. Schweiger (Polak), a po polsku ks. prał. Józef Schmid (Niemiec).

06.18. – Lwów, plac powystawowy: Wielki festyn na fundusz Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza w Czerniowcach urządzony przez tutejszych studentów wspólnie z Komitetem Pań lwowskich.

06.19. – Czerniowce: Ze Lwowa przybyli Kajetan Golczewski (prezes Akademickiego Koła TSL) i Gubrynowicz (członek zarządu tegoż Koła) celem porozumienia z tutejszym Kołem Pań w sprawie projektowanej Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza w Czerniowcach. Gości tego dnia ugościło tutejsze „Ognisko”.

național Alexander Wagner (membru al consiliului de conducere al Societății de Gimnastică „Sokół” și al Cazinoului local), care a fost transferat la Ivano-Frankivsk.

06.14. – Cracovia: Włodzimierz Gniewosz (vice-președinte al consiliului de supraveghere al Societății de Asigurări Mutuale) a informat Cercul de Doamne din Bucovina că le va acorda 150 de florini. În semn de recunoștință pentru această faptă nobilă s-a comunicat că suma acordată a fost destinată fondului pentru construcția Internatului Polonez „A. Mickiewicz”. Scrisoarea de mulțumire a fost semnată de M. Zacharowa (președintă) și W. Patlewiczowa (secretară).

06.15. – Vîjnița: A fost desființată stația poștală de cai odată cu deschiderea legăturii feroviare între Neapolocăuți și Vîjnița.

06.16.–Cernăuți: Consiliul de conducere a APAF și L a înființat un comitet pentru a organiza o excursie în zona Cernăuți în acord cu alte asociații poloneze.

06.16.–Cernăuți: Consiliul de conducere a APAF și L a invitat membrii la o adunare generală extraordinară dedicată construirii Casei Polone.

06.16. – Cernăuți, școala de gimnastică a Societății de Gimnastică „Sokół”: Cursul de gimnastică pentru doamne și domnișoare s-a încheiat.

06.<18. – Cernăuți: Polonezul dr. Arnold Lehmann a primit o bursă de 400 de florini pentru o deplasare de studiu în Germania.

06.18. – Cernăuți, popicăria Societății de Gimnastică „Sokół”: A fost organizat un joc cu premii de către consiliul de conducere a Societății de Gimnastică „Sokół”.

06.18. – Cernăuți, biserică Înălțării Sfintei Cruci: A avut loc Prima Sfântă Împărtășanie a celor mai tinere eleve ale gimnaziului de fete. Martori la ceremonie au fost: bar. Antoni Kochanowski (primarul orașului), dr. Frank (directorul instituției), pr. cathehet Schweiger și părinții. Un cor de școlarițe a cântat în timpul liturghiei. După slujbă, pr. Schweiger (polonez) a vorbit în germană, iar pr. Józef Schmid (german) în polonă.

06.18. – Liov, piața post-expoziție: A avut loc o mare festivitate în beneficiul Internatului Polonez „A. Mickiewicz” din Cernăuți, organizată de studenții locali împreună cu Comitetul de Doamne din Liov.

06.19. – Cernăuți: Kajetan Golczewski (președintele Cercului Academic al SŞP) și Gubrynowicz (membru al conducerii al aceluiasi cerc) au venit din Liov pentru a ajunge la un acord cu Cercul de Doamne din localitate cu privire la Internatul Po-

06.20. – Czerniowce, Rada Miasta: Wniosek zarządu liceum żeńskiego w sprawie wprowadzenia nauki religii w języku ojczystym dla Polek został odrzucony.

06.20. – Czerniowce: Wydział „Gwiazdy” podziękował Antoniemu Kochanowskiemu (prezydent Czerniowiec) za ofiarowanie 20 zł na rzecz kasy zapomogowej dla wdów i sierot po członkach Stowarzyszenia Rękodzielników Polskich „Gwiazda”.

06.22. – Czerniowce: Tego dnia „Gazeta Polska” zwróciła uwagę czerniowieckiemu magistratowi na niebezpieczeństwo odpadających części gzymsu budynku trzech szkół przy ul. Wydziału Krajowego.

06.22. – Czerniowce: Bukowiński rząd krajowy udzielił zgody na publiczną zbiórkę na fundusz założenia Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza.

06.24. – Suczawa: Autor podpisany Ce.* napisał korespondencję o urzędzonym przez dyrektorkę szkoły Jurkiewiczową bardzo udanym przedstawieniu na korzyść biednych uczniów.

06.<25. – Jaremcze: Tutaj zaczął ukazywać się tygodnik sezonowy „Jaremcze” pod redakcją Leona Zabalewicza.

06.<25. – Kolomyja: Karol Chrzanowski objął redakcję „Głosu Pokuckiego”.

06.25. – Czerniowce: Festyn kolarzy z Bukowiny oraz sąsiednich miast Galicji.

06.25. – Czerniowce, Miejska Straż Pożarna: Prezydent miasta Antoni Kochanowski przeprowadził inspekcję miejscowej straży pożarnej.

06.27. – Czerniowce, gimnazjum wyższe: Rozpoczęły się ustne egzaminy dojrzałości.

06.29. – Bochnia: Zlot sokołów.

06.29. – Czerniowce: Tego dnia „Gazeta Polska” podała wiadomość, że powołana przez wydział TPBPiCP komisja pod przewodnictwem starszego inżyniera Edmunda Elstera przygotowała projekt przebudowy swojej sali w piętrową salę dwukrotnie większą z dwunastoma łóżami. Projekt opracował budowniczy miejski Korytyński. Przewidziany koszt budowy wynosił 17 tys. złr.

06.29. – Czerniowce, kościół Podwyższenia Krzyża Świętego: Podczas uroczystej sumy w uroczystość świętych apostołów Piotra i Pawła śpiewał chór Towarzystwa Śpiewu Kościelnego.

06.30. – Czerniowce, Wydział Krajowy: W związku z upływem półrocza urzęduowania Z. Bohosiewicza jako członka Wydziału Krajowego, jego obowiązki miał objąć na drugie półrocze Rusin dr Stocki, na co

lonez „A. Mickiewicz” din Cernăuți. Oaspeții zilei au fost găzduiți de Societatea Academică „Ognisko” din localitate.

06.20. – Cernăuți, Consiliul Orașului: Propunerea conducerii liceului de fete privind introducerea educeției religioase în limba maternă pentru elevele poloneze a fost respinsă.

06.20. – Cernăuți: Consiliul de Conducere a Asociației Meșteșugarilor Polonezi „Gwiazda” i-a mulțumit lui Antoni Kochanowski (primarul orașului Cernăuți) pentru că a donat 20 de florini pentru fondul de ajutorare a văduvelor și orfanilor membrilor Asociației Meșteșugarilor Polonezi „Gwiazda”.

06.22. – Cernăuți: În acea zi, „Gazeta Polonă” atrăgea atenția magistratului din Cernăuți asupra pericolului de desprindere a unor părți din cornișa clădirii celor trei școli de pe str. Wydział Krajowy.

06.22. – Cernăuți: Guvernul Național din Bucovina a acordat permisiunea de a face o colectă publică pentru fondul de înființare a Internatului Polonez „A. Mickiewicz”.

06.24. – Suceava: Autorul semnat cu criptonimul Ce.* a scris o corespondență despre un spectacol de mare succes organizat de directoarea școlii, Jurkiewiczowa, în beneficiul elevilor săraci.

06.<25. – Iaremcea: Aici a început să fie publicat săptămânalul sezonier „Jaremcze”, sub redacția lui Leon Zabalewicz.

06.<25. – Colomeea: Karol Chrzanowski a preluat redacția revistei „Głos Pokucki”.

06.25. – Cernăuți: S-a desfășurat un festival al biciclistilor din Bucovina și din orașele învecinate Galațiiei.

06.25. – Cernăuți, Brigada orășenească de pompieri: Primarul orașului Antoni Kochanowski a inspectat brigada orășenească de pompieri.

06.27. – Cernăuți, gimnaziu superior: Au început examenele orale de bacalaureat.

06.29. – Bochnia: A avut loc adunarea șoimilor.

06.29. – Cernăuți: În acea zi, „Gazeta Polonă” a relatat că o comisie numită de consiliu de conducere a APAF și L, sub conducerea inginerului superior Edmund Elster a pregătit un proiect de reconstrucție a proprietății sălii într-o sală de două ori mai mare, cu două etaje și douăspăzele loje. Proiectul a fost întocmit de constructorul orășenesc Korytyński. Costul preconizat al construcției era de 17 de mii de florini.

06.29. – Cernăuți, biserică Înălțării Sfintei Cruci: Societatea Cântului Bisericesc a înfrumusețat liturghia solemnă cu ocazia sărbătorii Sfinților Petru și Pavel.

zgodził się zarówno Bohosiewicz, jak i Stronnictwo Większej Własności Ormiańsko-Polskiej z życliwością dla Rusinów. Z tego powodu „Gazeta Polska” przypominała o życliwości naszego stronnictwa, aby przypomnieć niechętnym dla Polaków Rusinom o oczekiwanej wzajemności.

06.30. – Czerniowce, Dom Polski: Stan funduszu na budowę Domu Polskiego tego dnia wynosił: 6022,36 zł, z czego w papierach wartościowych 4 tys. zł.

Jan Bujak – Kraków

06.30. – Cernăuți, Consiliul de Conducere Național: În legătură cu trecerea celor șase luni de guvernare ale lui Z. Bohosiewicz ca membru al Consiliului de Conducere Național, atribuțiile sale urmau să fie preluate pentru a doua jumătate a anului de către ucraineanul dr. Stocki, lucru cu care atât Bohosiewicz, cât și Partidul Marii Proprietăți Armeano-Poloneze au fost de acord din bunăvoie față de ucraineni. Din acest motiv, „Gazeta Polonă” a amintit de bunăvoie partidului nostru pentru a le reaminti ucrainenilor, care erau reticenți față de polonezi, reciprocitatea aşteptată.

06.30. – Cernăuți, Casa Polonă: Soldul fondului pentru construcția Casei Polone în acea zi era: 6022,36 de florini, din care 4 mii de florini în hârtii de valoare.

Trad. Ștefania Carmen Doroscean

KALENDARIUM ROCZNIC 2023 CALENDARUL ANIVERSĂRILOR

LIPIEC

2 VII – 100. rocznica urodzin **Wisławy Szymborskiej** (1923-2012), poetki, eseistki, krytyka literackiego, laureatki Nagrody Nobla w dziedzinie literatury (1996);

3 VII – 40. rocznica urodzin **Doroty Masłowskiej** (1983), pisarki, kompozytorki, felietonistki;

4 VII – 80. rocznica śmierci **Władysława Sikorskiego** (1881-1943), polityka, generała, premiera Rządu Polskiego na Uchodźstwie, Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych podczas II wojny światowej;

5 VII – 120. rocznica śmierci **Zygmunta Gorgolewskiego** (1845-1903), architekta, autora projektu Teatru Wielkiego we Lwowie;

6 VII – 30. rocznica śmierci **Tadeusza Fangrata** (1912-1993), poety, satyryka;

7 VII – 90. rocznica urodzin **Jacka Kajtocha** (1933-2019), eseisty, krytyka literackiego;

9 VII – 5. rocznica śmierci **Pawła Dębskiego** (1985-2018), reżysera, animatora i montażysty filmów animowanych;

10 VII – 150. rocznica urodzin **Teodora Baltazara Stachowicza** (1800-1873), malarza;

13 VII – 15. rocznica śmierci **Bronisława Geremka** (1932-2008), historyka, polityka, mediewisty;

14 VII – 120. rocznica urodzin **Mieczysława Małeckiego** (1903-1946), językoznawcy, slawisty;

17 VII – 100. rocznica urodzin **Franciszka Michalka** (1923-2006), malarza, rysownika, architekta wnętrz, scenografa;

IULIE

2 VII – 100 de ani de la nașterea **Wisławy Szymborska** (1923-2012), poetă, eseistă, critic literar, laureată a premiului Nobel pentru literatură (1996);

3 VII – 40 de ani de la nașterea **Dorotei Masłowska** (1983), scriitoare, compozitoare, foiletonistă;

4 VII – 80 ani de la moartea lui **Władysław Sikorski** (1881-1943), politician, general, premier al Guvernului Polonez în Emigratie, comandant-șef al Forțelor Armate Poloneze în timpul celui de-Al II-lea Război Mondial;

5 VII – 120 de ani de la moartea lui **Zygmunt Gorgolewski** (1845-1903), arhitect, autorul proiectului Teatrul Mare din Lviv;

6 VII – 30 de ani de moartea lui **Tadeusz Fangrat** (1912-1993), poet, satiric;

7 VII – 90 de ani de la nașterea lui **Jacek Kajtoch** (1933-2019), eseist, critic literar;

9 VII – 5 ani de la moartea lui **Paweł Dębski** (1985-2018), regizor, animator și editor de filme animate;

10 VII – 150 de ani de la nașterea lui **Teodor Baltazar Stachowicz** (1800-1873), pictor;

13 VII – 15 ani de la moartea lui **Bronisław Geremek** (1932-2008), istoric, politician, medievalist;

14 VII – 120 de ani de la nașterea lui **Mieczysław Małecki** (1903-1946), lingvist, slavist;

17 VII – 100 de ani de la nașterea lui **Franciszek Michalek** (1923-2006), pictor, desenator, arhitect de interior, scenograf;

19 VII – 80. rocznica śmierci **Stefana Kiedrzyńskiego** (1886-1943), dramaturga i powieściopisarza;
20 VII – 135. rocznica urodzin **Emila Zegadłowicza** (1888-1941), pisarza i tłumacza;
22 VII – 145. rocznica urodzin **Janusza Korczaka** (1878-1942), pisarza, lekarza, pedagoga;
23 VII – 90. rocznica urodzin **Jerzego Harasymowicza** (1933-1999), poety;
26 VII – 100. rocznica urodzin **Alfreda Czermińskiego** (1923-2011), ekonomisty;
28 VII – 25. rocznica śmierci **Zbigniewa Herberta** (1924-1998), poety, eseisty i dramaturga;
29 VII – 5. rocznica śmierci **Tomasza Stańko** (1942-2018), trębacz jazzowego, kompozytora;
30 VII – 170. rocznica urodzin **Juliana Fałata** (1853-1929), malarza, akwarelisty;
31 VII – 70. rocznica śmierci **Kornela Makuszyńskiego** (1884-1953), prozaika, poety, krytyka teatralnego i publicysty.

19 VII – 80 de ani de la moartea lui **Stefan Kiedrzyński** (1886-1943), dramaturg și scriitor de povești;
20 VII – 135 de ani de la nașterea lui **Emil Zegadłowicz** (1888-1941), scriitor și traducător;
22 VII – 145 de ani de la nașterea lui **Janusz Korczak** (1878-1942), scriitor, medic, pedagog;
23 VII – 90 de ani de la nașterea lui **Jerzy Harasymowicz** (1933-1999), poet;
26 VII – 100 de ani de nașterea lui **Alfred Czermiński** (1923-2011), economist;
28 VII – 25 de ani de la moartea lui **Zbigniew Herbert** (1924-1998), poet, eseist și dramaturg;
29 VII – 5 ani de la moartea lui **Tomasz Stańko** (1942-2018), trompetist de jazz, compozitor;
30 VII – 170 de ani de la nașterea lui **Julian Fałat** (1853-1929), pictor, acuarelist;
31 VII – 70 de ani de la moartea lui **Kornel Makuszyński** (1884-1953), prozator, poet, critic de teatru și publicist.

Pismo Związku Polaków w Rumunii | Revista Uniunii Polonezilor din România

POLONUS

ISSN 1223-4192

Str. Ion Vodă Viteazul nr 5
720034 Suceava
Tel./fax: +40 230 520355
redactia_polonus@yahoo.com
www.dompolski.ro

DTP | Druk | Tipar

Tel.: 0230 / 517.518 Fax: 0330 / 401.062
email: office@tipolidana.ro

Redaktor naczelny

Redactor-șef

Elżbieta Wieruszewska-Calistrud

Kolektyw redacyjny
Colectivul de redacție

Barbara Breabă
Iuliana Agnesea Dascălu
Ştefania Carmen Dorosceac

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2023”.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Proiectul este finanțat din fondurile Cancelariei Președintelui Consiliului de Miniștri al RP
în cadrul concursului „Diaspora și Polonezii din Străinătate 2023”.

Publicația prezintă doar opiniiile autorilor și nu poate fi identificată
cu poziția oficială a Cancelariei Președintelui Consiliului de Miniștri al RP.

